

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 18. heinäkuuta 2016
(OR. en)

11346/16

ENV 506
FIN 484
MAR 201
AGRI 422
FSTR 47
FC 38
REGIO 59

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	18. heinäkuuta 2016
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	10642/16 ENV 454 FIN 403 MAR 182 AGRI 371 COEST 176 FSTR 34 FC 28 REGIO 41
Asia:	Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus nro 3/2016 "Itämeren rehevöitymisen torjunta: toimia on lisättävä ja tehostettava" – Neuvoston päätelmät (18. heinäkuuta 2016)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteenä neuvoston 3481. istunnossaan 18. heinäkuuta 2016 hyväksymä Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus nro 3/2016 "Itämeren rehevöitymisen torjunta: toimia on lisättävä ja tehostettava".

**Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus nro 3/2016
"Itämeren rehevöitymisen torjunta: toimia on lisättävä ja tehostettava"****– Neuvoston päätelmät –**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

PALAUTTAA MIELEEN meristrategiapuitedirektiivin¹, vesipolitiikan puitedirektiivin², nitraattidirektiivin³, yhdyskuntajätevesidirektiivin⁴, EU:n Itämeri-strategian ja Itämeren alueen merellisen ympäristön suojelua koskevan yleissopimuksen (Helsingin yleissopimuksen), joissa kaikissa on säännöksiä, joilla pyritään saavuttamaan ympäristön hyvä tila, parantamaan veden laatua ja vähentämään ravinnepestöjä;

1. ON TYYTYVÄINEN Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomukseen nro 3/2016;
2. PANEE MERKILLE, että tarkastus kattaa kahdeksan Itämeren rannikolla sijaitsevaa jäsenvaltiota, joista neljä liittyi EU:hun vasta vuonna 2004 (Puola, Viro, Latvia ja Liettua);
3. PANEE MERKILLE, että äskettäisen selvityksen⁵ mukaan terveellä Itämerellä, jossa on toimivat ekosysteemipalvelut, on arvioitu olevan taloudellista potentiaalia tarjota 550 000 työpaikkaa ja tuoda jopa 32 miljardin euron lisäarvo vuoteen 2030 mennessä;

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/56/EY, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2008, yhteisön meriympäristöpolitiikan puitteista (EUVL L 164, 25.6.2008, s. 19).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 päivänä lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista (EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1).

³ Neuvoston direktiivi 91/676/ETY, annettu 12 päivänä joulukuuta 1991, vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta (EYVL L 375, 31.12.1991, s. 1).

⁴ Neuvoston direktiivi 91/271/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1991, yhdyskuntajätevesien käsittelystä (EYVL L 135, 30.5.1991, s. 40).

⁵ WWF:n teettämä selvitys "Turning adversity into opportunity - A business plan for the Baltic Sea", elokuu 2013.

4. PAINOTTAA, että rehevöityminen on kaikkien Itämeren rannikkovaltioiden keskeinen ympäristöongelma, ja KOROSTAA, että kaikkien Itämeren rehevöitymistä lisäävien maiden ponnisteluilla ja kokonaisvaltaisilla toimilla on tärkeä merkitys rehevöitymisen torjumisessa ja veden laadun parantamisessa Itämerellä;
5. PANEE MERKILLE, että vaikka ravinnepestöjen vähentämiseksi onkin toteutettu toimia ja ravinnepestöt ovat yleisesti ottaen vähentyneet 1980-luvun lopun jälkeen, tarvitaan lisätoimia, joita olisi toteutettava tulevana vuosina Itämeren rehevöitymisen torjumiseksi myös alueellisesti;
6. SUHTAUTUU tässä yhteydessä MYÖNTEISESTI Itämeren suojelukomissiossa vuonna 2007 hyväksytyyn Itämeren suojelun toimintaohjelmaan, jossa on ravinnekuormituksen vähentämistä koskevia väliaikaisia maakohtaisia vaatimuksia ja jota on tarkistettu vuonna 2013; PANEE MERKILLE, että kyseinen toimintaohjelma otetaan huomioon vuoden 2009 EU:n Itämeri-strategiassa;
7. KOROSTAA, että vesipolitiikan puitedirektiivin mukaisissa vesienhoitosuunnitelmissa vahvistettujen toimenpiteiden täytäntöönpano on olennaisen tärkeää veden laadun parantamisen kannalta; KATSOO, että paineiden ja vaikutusten sekä tärkeimpien vesienhoitokysymysten määrittäminen Itämeren rannikolla sijaitsevien jäsenvaltioiden ensimmäisissä hoitosuunnitelmissa on ollut edistysaskel;
8. TOTEAA, että rehevöityminen on hyvin monitahoinen ongelma, jonka aiheuttavat monista eri lähteistä peräisin olevat liialliset ravinteet. Jotta Itämeren rehevöitymiseen voitaisiin puuttua tehokkaasti, on tärkeää käsitellä ravinnelähteiden koko kirjoa ja virtauksia ottaen huomioon Itämeren luonnolliset olosuhteet;

Jäsenvaltioiden toteuttamat toimet Itämeren ravinnepäästöjen vähentämiseksi

9. PANEE MERKILLE kertomuksen havainnot kunnianhimon puutteesta ja siitä, että vesienhoitosuunnitelmissa ei ole määritetty indikaattoreita odotettujen ravinteiden vähennysten osalta. Suunnitelmissa keskitytään perustason toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on panna täytäntöön EU:n direktiivejä, jotka koskevat tiettyjä ravinteiden aiheuttaman pilaantumisen lähteitä eli pääasiassa yhdyskuntajätevesiä ja maataloutta; YMMÄRTÄÄ, että ensimmäisten vesienhoitosuunnitelmien toimenpiteillä pyrittiin pääasiassa pienentämään EU:hun vuonna 2004 liittyneiden neljän jäsenvaltion ja muiden EU:n jäsenvaltioiden välisiä eroja ja että sen vuoksi keskityttiin perustason toimenpiteisiin voimassa olevan lainsäädännön täytäntöön panemiseksi;
10. ON YHTÄ MIELTÄ tilintarkastustuomioistuimen suosituksesta, jonka mukaan jäsenvaltioiden olisi määriteltävä ravinnekuormituksen vähentämiseksi toimenpiteitä ja tavoitteita, joilla saavutetaan meristrategiapuitedirektiivin ja vesipolitiikan puitedirektiivin tavoitteet, ja parannettava vesistöalueiden ravinnekuormituksen ja Itämereen päätyvien ravinnepäästöjen seuranta, jotta ne voivat toteuttaa kustannustehokkaita toimenpiteitä kuormituksen vähentämiseksi tulevaisuudessa;

Yhdyskuntajätevesien ravinnekuormituksen vähentämistoimien tehokkuus

11. PANEE MERKILLE kertomuksen havainnot yhdyskuntajätevesidirektiivin puutteellisesta noudattamisesta; KEHOTTA komissiota tukemaan jäsenvaltioita noudattamisen parantamiseksi;
12. KEHOTTA jäsenvaltioita rakentamaan ja pitämään yllä jätevesi-infrastruktuuria mahdollisimman tehokkaasti ja mahdollisuuksien mukaan myös avustamaan kotitalouksia viemäriverkkoon liittymisessä, sekä määrittämään yhdyskuntajätevesien käsittelyä koskevassa Itämeren suojelukomission suosituksessa 28E/5 asetettujen standardien kaltaiset, yhdyskuntajätevesidirektiiviä tiukemmat ravinnestandardit purkuvesille, jotka valuvat vesistöihin, joilla ei ole kyetty saavuttamaan vesipolitiikan puitedirektiivissä asetettuja ravinneoloja ja meristrategiapuitedirektiivin mukaista vesien hyvää tilaa;

13. TOTEAA, että vaikka sekä yhdyskuntajätevesidirektiivin että Itämeren suojelukomission suositusten täytäntöönpanolla on saatu aikaan huomattavaa edistystä, parantamisen varaa vielä on. Esimerkiksi fosforin poistamiseen jätevesistä olisi sovellettava innovatiivista ja kustannustehokasta teknologiaa ja kiertotalouden toimintasuunnitelman⁶ tavoitteet ja toimet olisi otettava huomioon;
14. PYYTÄÄ komissiota edelleen edistämään hankkeita, joiden tarkoituksena on vähentää Venäjältä ja Valko-Venäjältä Itämereen päätyvää ravinnekuormitusta, ottaen huomioon EU:n rahoituksesta saatavan vipuvaikutuksen;

Maataloudesta vesiin kulkeutuvan ravinnekuormituksen vähentämistoimien tehokkuus

15. YMMÄRTÄÄ tilintarkastustuomioistuimen huolen maatalouden aiheuttamasta rehevöitymisestä; KANNUSTAA jäsenvaltioita määrittämään asianmukaiset nitraattiherkät alueet, jotka ovat johdonmukaisia vesienhoitosuunnitelmissa olevien tietojen kanssa;
16. TUNNUSTAA keskinäiset riippuvuussuhteet ja haasteet veden hyvän laadun ja maatalouden optimaalisen tuottavuuden välillä ja näin ollen tarpeen tiivistää yhteistyötä ympäristö- ja maatalousalan edustajien välillä kansallisella ja EU:n tasolla;
17. TOTEAA, että maaseudun kehittämisohjelmat ovat hyödyllisiä välineitä, joilla jäsenvaltiot voivat tukea maataloudesta peräisin olevien ravinnepäästöjen vähentämistä;

⁶ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle "Kierto kuntoon – kiertotaloutta koskeva EU:n toimintasuunnitelma", COM(2015) 614 final, asiak. 14972/15 + ADD 1.

18. ON YHTÄ MIELTÄ tilintarkastustuomioistuimen suosituksesta, jonka mukaan jäsenvaltioiden on asetettava tarkoituksenmukaiset raja-arvot fosforin käytölle maataloudessa, jos siitä aiheutuu riskejä, määritettävä nitraatteja koskevat toimenpideohjelmansa uusimman tieteellisen näytön perusteella ja sovellettava tehokkaimpia maatalouden ympäristötukijärjestelmiä ravinteista johtuvan pilaantumisen vähentämiseksi sekä kohdennettava toimet sinne, missä niillä on suurin vaikutus ravinnekuormituksen vähentämiseen;

EU:n Itämeri-strategian tuottama lisäarvo

19. TOTEAA, että EU:n Itämeri-strategialla voidaan lujittaa edelleen kansainvälistä ja monialaista yhteistyötä ja kehittää rehevöitymistä torjuvia toimia;
20. PYYTÄÄ komissiota varmistamaan, että EU:n Itämeri-strategian mukaisissa kohdennetuissa hankkeissa keskitytään alueen kestäväan kasvuun muun muassa tehostamalla rehevöitymisen vähentämistoimia ja lisäämällä tukea meren pelastamiseen liittyvälle strategian osa-alueelle.